

REDAKTØR:
Marte Wolden

Pårørendes behov

En kreftdiagnose rammer sjelden pasienten alene – oftest fører sykdommen til at familie og pårørende også blir berørt og får hverdagen og livssituasjonen sin betydelig endret.

I dette tidsskriftet tar vi for oss situasjonen og behovene til voksne pårørende til kreftpasienter – mennesker som ofte blir stående i et krevende spenn mellom egen engstelse, utilstrekkelighet eller sorg til å være den sterke og omsorgsfulle som skal ta seg av alt og alle i ei vanskelig tid.

Pårørende har rettigheter i henhold til pasientrettighetsloven. Her legges det særskilt vekt på at de skal sikres informasjon og innflytelse, samt at pårørende skal betraktes som en ressurs. Samtidig påpekes det at også pårørendes egne behov skal vies oppmerksomhet.

Vet vi nok om hva slags behov pårørende til kreftpasienter har? Og hva slags støttetilbud som finnes for denne gruppen? Artikler i dette tidsskriftet tar for seg nettopp disse spørsmålene

Som del av et større forskningsprosjekt startet artikkelforfatterne av «Pårørendes utfordringer» i 2008 flere parallelle studier der både pasienter med kreft, pårørende over 18 år og helsepersonell ble inkludert. Artikkelen er en presentasjon av to av studiene, der hensikten har vært å få økt kunnskap og forståelse for pårørendes opplevelser, utfordringer, helseproblem og omsorgsbelastning.

Høyskolelektor Åse Grøthe presenterer funn fra sin masteroppgave i artikkelen «Kva behov har pårørende?» hvor hun beskriver hva slags behov pårørende har når deres nærmeste er alvorlig syk i livets sluttfase. Åse Grøthe bidrar også med et intervju med Marianne Gjertsen som for tida holder på med sin doktoravhandling om relasjoner mellom pasient og pårørende i siste fase av livet. Spennende arbeid.

Kreftkoordinator og prosjektleder Gro Nina Helberg beskriver i sin artikkel et samarbeidsprosjekt mellom to kommuner som har startet felles støttegrupper for pårørende til alvorlig syke. Prosjektet er støttet med midler fra Helsedirektoratet som et ledd i kompetanseheving og bedre lindrende behandling i Verdal og Levanger.

I tidsskriftet presenterer også Kreftforeningen en

samlet oversikt over hva slags tilbud og rettigheter pårørende har i dag. Det er viktig at vi som jobber i kreftomsorgen kjenner til dette slik at vi kan videreformidle informasjon til familier som er rammet av kreft.

Det er godt å se at pårørendes behov de siste årene har fått en større plass innenfor fagfeltet vårt. Pårørende trenger støtte, forståelse, omsorg og hjelp – slik at de kan være en ressurs og støttespiller for pasientene våre gjennom sykdom og behandling. Det er også svært viktig for at de som opplever å miste en av sine nærmeste er best mulig styrket til å takle hverdagen og livet videre.

-krabbesteg-

*hun lever historien,
kjenner på kroppen
det umodne, fiendtlige
vokse og fortrengte,
ser illusjoner i oppløsning
langsomme intravenøse drypp
tap av vekt og
færre dager å feire,
tenker på de
som skal rive seg løs
og samtidig fylle savn
og en som vandrer nattetimer
hvileløst i et altfor stort hus,
medfølende naboer-imellom-blikk
alvorlige lærere og
en emmen smak av medisiner
gleden over livet
en kald ettermiddag med
lav sol
lettelsen over enda å kunne
stå opp og smøre matpakker
fingre blar like rastløs som tanker
etter mening i et svinnende håp
nattesvette, merkbare steg på termometeret
lave stemmer,
sene samtaler om hvordan ting skal gjøres
mens det som var vakkert
sakte stilles opp i et bilde
som aldri blir helt ferdig*

Marte Wolden

ANSVARLIG REDAKTØR